

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 25.04.1974, sp. zn. 4 Cz 4/74, ECLI:CZ:NS:1974:4.CZ.4.1974.1

Číslo: 25/1976

Právní věta: Ak organizácia uhradila regresnú náhradu, ktorá jej bola uložená v dôsledku porušenia predpisov jej pracovníkom (porov. § 2 ods. 1 zákona č. 33/1965 Zb.ä, vznikne organizácii proti pracovníkovi nárok na náhradu škody podľa ustanovení Zákonníka práce 1). Na rozsah tejto náhrady škody nedopadajú priamo ustanovenia predpisov a regresných náhradách (porov. napr. § 25 vyhlášky č. 34/1965 Zb.), prihliadne sa však k týmto predpisom pri úvahe o určení výšky náhrady škody organizácii pracovníkom s použitím ustanovenia § 183 Zák. práce.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 25.04.1974

Spisová značka: 4 Cz 4/74

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada regresní, Náhrada škody zaměstnancem

Předpisy: 33/1965 Sb. § 2 34/1965 Sb. § 25 65/1965 Sb. § 172
§ 183

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 25/1976 sb. rozh.

Ak organizácia uhradila regresnú náhradu, ktorá jej bola uložená v dôsledku porušenia predpisov jej pracovníkom (porov. § 2 ods. 1 zákona č. 33/1965 Zb. ä, vznikne organizácii proti pracovníkovi nárok na náhradu škody podľa ustanovení Zákonníka práce 1) .

Na rozsah tejto náhrady škody nedopadajú priamo ustanovenia predpisov a regresných náhradách (porov. napr. § 25 vyhlášky č. 34/1965 Zb.), prihliadne sa však k týmto predpisom pri úvahe o určení výšky náhrady škody organizácii pracovníkom s použitím ustanovenia § 183 Zák. práce.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 25. 4. 1974, [4 Cz 4/74](#))

Žalujúca organizácia sa žalobou domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 100 000 Kčs, ktorú uhradila ako regresnú náhradu z toho dôvodu, že žalovaný ako jej pracovník riadil 1. 12. 1969 podnikové motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu a spôsobil smrteľné zranenie R. P. Žalovaný

spôsobil teda škodu v opilosti, a preto za ňu zodpovedá žalobcovi v plnej výške.

Mestský súd v Bratislave rozsudkom uložil žalovanému zaplatiť žalujúcej organizácii 90 000 Kčs a 4056 Kčs na trovy konania. bol toho názoru, že žalovaný zodpovedá žalobcovi za škodu v zmysle ustanovenia § 172 ods. 1 Zák. práce. výšku náhrady súd prvého stupňa priemerane znížil podľa ustanovenia § 183 ods. 1 a 2 Zák. práce, keď hodnotil jeho pomer k práci, k socialistickému vlastníctvu, vzal do úvahy jeho osobné a majetkové pomery a prihliadol aj na to, že poškodený bol v čase nehody tiež pod vplyvom alkoholu.

Krajský súd v Bratislave rozhodol o odvolaní žalovaného tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 20 000 Kčs a trovy konania 800 Kčs. Zároveň rozhodol, že účastníci nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd aplikoval na túto prejednávanú vec ustanovenie § 25 vyhlášky č. 34/1965 Zb., lebo žalovaný spôsobil škodu v opilosti a regresná náhrada je tu stanovená vo výške 20 000 Kčs. O trovách konania rozhodol podľa ustanovení § 142 ods. 2, veta druhá, a § 244 ods. 1 O. s. p.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že uvedeným rozsudkom súdu druhého stupňa bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Pri riešení sporu, ktorý vyplýva z pracovného pomeru medzi účastníkmi, treba na zistený skutočný stav veci aplikovať príslušné ustanovenia Zákonníka práce. V prejednávanej veci treba vzťah medzi účastníkmi posúdiť podľa ustanovení § 172, § 179, § 183 a § 185 Zák. práce.

Súdy obidvoch stupňov vychádzali zo zistenia, že žalovaný ako pracovník žalobcu spôsobil 1. 12. 1969 pri plnení pracovných úloh pod vplyvom alkoholu smrteľný úraz R. P.

Podľa ustanovenia § 1 zákona č. 33/1965 Zb. ak organizácia alebo občan zavinili, že niekomu bolo spôsobené poškodenie na zdraví alebo smrť, sú povinní zaplatiť štátu regresnú náhradu. Za zavinenie organizácie sa podľa ustanovenia § 2 ods. 1 citovaného zákona považuje každé porušenie predpisov o bezpečnosti o ochrane zdravia pri práci, ako aj nedbanie na záväzné pokyny dané pri výkone dozoru podľa týchto predpisov, pokiaľ ich spôsobili v rámci plnenia úloh organizácie tí, ktorí plnili jej úlohy. Preto v prejednávanej veci vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť štátu regresnú náhradu, a to v sume určenej v ustanovení § 39 ods. 1 vyhlášky č. 34/1965 Zb.

Za žalobcu plnila poisťovňa, ktorá podľa ustanovenia § 10 ods. 2 vyhlášky č. 197/1964 Zb. /2/ uplatnila túto náhradu voči žalujúcej organizácii a uhradením tejto sumy vznikla žalujúcej škoda, za ktorú jej zodpovedá žalovaný v zmysle ustanovení Zákonníka práce. Na tento pracovnoprávny vzťah medzi účastníkmi sa priamo nevzťahujú ustanovenia zákona č. 33/1965 Zb. ani vyhlášky č. 34/1965 Zb. v znení vyhlášky č. 38/1968 Zb. Určiť výšku náhrady škody nižšou sumou, ako je skutočná škoda, možno v tomto pracovnoprávnom vzťahu iba za podmienok uvedených v ustanovení § 183 Zák. práce, nie však priamou aplikáciou ustanovenia § 25 vyhlášky č. 34/1965 Zb., ako to urobil súd druhého stupňa. Tento výklad nevylučuje však možnosť súdu prihliadnuť pri určovaní výšky náhrady škody a pri aplikácii ustanovenia § 183 Zák. práce aj na ustanovenie § 25 vyhlášky č. 34/1965 Zb.

Pretože súd druhého stupňa takto nepostupoval, porušil zákon v ustanoveniach § 172, § 179 a § 183 Zák. práce.

1) Úplné znenie Zákonníka práce (zákona č. 65/1965 Zb.) so zmenami a doplnkami bolo vyhlásené pod č. 55/1975 Zb.

2) Porov. teraz § 12 ods. 3 vyhlášky č. 124/1974 Zb. (v SSR) a vyhlášky č. 123/1974 Zb. (v ČSR).